

بررسی استرس‌های شغلی کارکنان یک واحد نظامی

اسفندیار آزاد مرزآبادی^{۱*} M.Sc. و سید حسین سلیمی^{۲**} Ph.D.

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ا...^۱ - پژوهشکده طب‌رزمی - مرکز تحقیقات علوم رفتاری - تهران - ایران

** دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ا...^۲ - دانشکده پزشکی - گروه روانشناسی - تهران - ایران

تاریخ اعلام وصول: ۸۳/۸/۱۳ تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۸۳/۱۰/۱۰ تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۸۳/۱۲/۶

خلاصه

مقدمه: امروزه استرس به یکی از مهمترین مسایل مورد مطالعه روانشناسان، روانپزشکان و متخصصان علوم رفتاری تبدیل شده است. مطالعه استرس هم در زمینه سلامت و بهداشت روانی و هم در بررسی عملکرد افراد در سازمان‌ها دارای اهمیت می‌باشد. هدف از تحقیق حاضر بررسی استرس‌های شغلی کارکنان یک واحد نظامی بوده است.

مواد و روش‌ها: جامعه مورد مطالعه ۲۵۲ نفر از کارکنان یک واحد نظامی بوده‌اند که به روش تصادفی انتخاب و مورد بررسی قرار گرفته‌اند. ابزار تحقیق پرسشنامه‌ای متشکل از بخش تنیدگی شغلی اسپوو، پرسشنامه عوامل استرس‌زا (محقق ساخته) و پرسشنامه رضایت شغلی بوده است.

نتایج: به‌طور کلی بر اساس نتایج در پرسشنامه عوامل استرس‌زا مجموعاً ۶۷ درصد پرسنل دارای استرس زیاد و ۱۱ درصد دارای استرس خیلی زیاد بوده‌اند. همچنین، بر اساس نتایج به‌دست آمده مشخص شد که استرس‌های مربوط به کار نقش اصلی را در ایجاد استرس در بین مجموع استرس‌های خانوادگی و شغلی داشته است. به‌علاوه نتایج نشان داد که ۵۶ درصد از افراد نمونه مورد بررسی در بعد مسئولیت‌داری استرس بوده و ۳۲ درصد نیز در بعد محدوده نقش استرس داشته‌اند، در حالی که ۵۰ درصد به‌طور کلی دارای استرس زیاد و ۲۹ درصد در حد متوسط دارای استرس بوده‌اند و در بعد رضایت شغلی هم ۶۲ درصد آنان از شغل خود در حد متوسط رضایت داشته‌اند.

بحث: بر اساس نتایج به‌دست آمده مشخص شد که بین دو گروه از عوامل استرس‌زا یعنی استرس‌های شغلی و استرس‌های مربوط به زندگی شخصی، استرس‌های شغلی نقش اصلی را در ایجاد استرس در کارکنان داشته‌اند. همچنین همبستگی بین استرس‌های شغلی و استرس کلی ۰/۵۹ بوده است و همبستگی بین استرس شغلی و استرس شغل و خانواده ۰/۹۷ بوده است. بر این اساس تصور می‌شود که استرس‌های شغلی عامل اصلی ایجاد استرس در بین کارکنان امنیت پرواز بوده‌اند. به‌علاوه استرس‌های مربوط به نقش که یک گروه از عوامل مؤثر بر استرس شغلی هستند نیز هرچند با همبستگی کم اما در میزان استرس کارکنان بی‌تأثیر نبوده‌اند، ضمن این‌که بین رضایت از شغل و استرس رابطه معکوس و معنادار مشاهده شده است. نتایج به‌دست آمده مورد تأیید مطالعات قبلی نیز قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: استرس شغلی، استرس، رضایت شغلی، پرسنل نظامی

۱- عضو هیئت علمی - دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ا...^۱ - (نویسنده مسئول)

۲- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ا...^۲